

PADOMES LĒMUMS 2013/698/KĀDP

(2013. gada 25. novembris),

ar ko atbalsta globālu ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem kājnieku ieročiem un viegliem ieročiem un citiem nelikumīgiem parastajiem ieročiem un municiju ar mērķi samazināt to nelikumīgas tirdzniecības risku

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 26. panta 2. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Eiropadome 2003. gada 13. decembrī pieņēma Eiropas Drošības stratēģiju, kurā apzināti pieci galvenie pārbaudījumi, kas Savienībai ir jāpārvar: terorisms, masu iznīcināšanas ieroču izplatīšana, reģionāli konflikti, valsts varas disfunkcija un organizētā noziedzība. Četros no minētajiem pieciem pārbaudījumiem ļoti svarīgs jautājums ir sekas, ko rada parasto ieroču, tostarp kājnieku ieroču un vieglo ieroču (turpmāk "VIKI"), nelikumīga ražošana, nodošana un aprīte, kā arī to pārmērīga uzkrāšana un nekontrolēta izplatīšana. Tie vairo nedrošību Subsahāras Āfrikā, Tuvajos Austrumos un daudzos citos pasaules reģionos, saasinot konfliktus un kavējot miera veidošanu pēckonflikta apstākļos, tādējādi nopietni apdraudot mieru un drošību.
- (2) Padome 2005. gada 15. un 16. decembrī pieņēma ES Stratēģiju vieglo un kājnieku ieroču (VIKI) un to municijas nelikumīgas uzkrāšanas un tirdzniecības apkarošanai, kurā ir izklāstītas pamatnostādnes ES rīcībai VIKI jomā (turpmāk "ES VIKI stratēģija"). Stratēģijā ir konstatēts, ka VIKI nelikumīga uzkrāšana un izplatīšana visvairāk skar Āfrikas kontinentu. Tajā arī ir atzīts, ka problēmu – VIKI nodošanu Subsahāras Āfrikai – nevar nodalīt no jautājuma par nodošanas avotiem un valstīm, un norādīts, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš veidiem un līdzekļiem, kā VIKI tiek izplatīti Āfrikā, tostarp nelikumīgas tirdzniecības starpniecībai un pārvadāšanai.
- (3) ES VIKI stratēģijā arī ir noteikts, ka Savienībai būtu jāstiprina un jāatbalsta sankciju pārraudzības mehānismi un atbalsta eksporta kontroļu stiprināšana, kā arī Padomes Kopējās nostājas 2008/944/KĀDP⁽¹⁾ veicināšana, *inter alia* sekmējot pasākumus, ar ko uzlabo pārredzamību.
- (4) Ar 2001. gada 20. jūlijā pieņemto Apvienoto Nāciju Organizācijas Rīcības programmu, lai novērstu, apkarotu un izskaustu VIKI nelikumīgu tirdzniecību visās tās izpausmēs (turpmāk "ANO Rīcības programma"), visas ANO dalībvalstis ir apņēmušās novērst VIKI nelikumīgu tirdzniecību vai to novirzīšanu neatļautiem saņēmējiem un it īpaši ņemt vērā risku, ka VIKI var tikt novirzīti nelikumīgai tirdzniecībai, kad tās izvērtē pieteikumus par eksporta atļauju iegūšanu.
- (5) Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja 2005. gada 8. decembrī pieņēma starptautisko instrumentu, lai valstis varētu laikus un droši noteikt un izsekot nelikumīgus VIKI.
- (6) 2007. gada ES un Āfrikas kopējā stratēģiskajā partnerībā VIKI nelikumīgas tirdzniecības un pārmērīgas uzkrāšanas novēršana ir noteikta kā joma, kurā jāīstojas, izmantojot spēju stiprināšanu, tīklu veidošanu, sadarbību un informācijas apmaiņu.
- (7) ANO Rīcības programmas otrajā pārskata konferencē 2012. gadā visas ANO dalībvalstis atkārtoti apstiprināja apņemšanos novērst VIKI nelikumīgu tirdzniecību, tostarp to novirzīšanu neatļautiem saņēmējiem, kā arī apstiprināja ANO Rīcības programmā ietvertās apņemšanās attiecībā uz to, kā izvērtē pieteikumus par eksporta atļauju iegūšanu.
- (8) Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja 2013. gada 2. aprīlī pieņēma Ieroču tirdzniecības līguma (ITL) tekstu. Līguma mērķis ir iedibināt visaugstākos iespējamos kopīgos starptautiskos standartus, lai regulētu parasto ieroču starptautisko tirdzniecību vai uzlabotu tās regulējumu, novērst un izskaustu parasto ieroču nelikumīgu tirdzniecību un novērst to novirzīšanu. Savienībai būtu jāatbalsta visas ANO dalībvalstis efektīvu ieroču nodošanas kontroļu īstenošanā, lai nodrošinātu, ka ITL, tam stājoties spēkā, ir cik vien iespējams efektīvs, jo īpaši attiecībā uz tā 11. panta īstenošanu.
- (9) Tādēļ Savienība vēlas finansēt globālu ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem VIKI un citiem nelikumīgiem parastajiem ieročiem un municiju ar mērķi samazināt to nelikumīgas tirdzniecības risku, lai palīdzētu sasniegt iepriekš aprakstītos mērķus,

⁽¹⁾ Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lai īstenotu ES VIKI stratēģiju un sekmētu mieru un drošību, Savienības atbalstītajām projekta darbībām ir šādi konkrēti mērķi:

- izveidot pieejamu un lietošanā vienkāršu globālu informācijas pārvaldības sistēmu attiecībā uz novirzītiem vai nelikumīgi tirgotiem VIKI un citiem novirzītiem vai nelikumīgi tirgotiem parastajiem ieročiem un munīciju (*"iTrace"*), lai sniegtu atbilstīgu informāciju politikas veidotājiem, parasto ieroču kontroles ekspertiem un parasto ieroču kontroles amatpersonām un dotu tiem iespēju izstrādāt efektīvas, uz pierādījumiem balstītas stratēģijas un projektus, kas vērsti pret VIKI un pret citu parasto ieroču un munīcijas nelikumīgu izplatīšanu,
- veikt izpēti uz vietas par VIKI un citiem parastajiem ieročiem un munīciju, kas ir aprītē konfliktu skartos apgabalos, un visus savāktos pierādījumus ievietot informācijas pārvaldības sistēmā,
- centralizēt pastāvošo, politikas veidošanai svarīgo dokumentāciju attiecībā uz VIKI un uz citu parasto ieroču un munīcijas nodošanu globālā informācijas pārvaldības sistēmā, cita starpā: valstu ieroču eksporta ziņojumus, valstu ziņojumus, kas paredzēti ANO Parasto ieroču reģistram un ANO Rīcības programmai VIKI nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai; valstu, reģionālo un starptautisko instrumentu tekstus; un ziņojumus par nelikumīgu VIKI un citu nelikumīgu parasto ieroču un munīcijas nodošanas gadījumiem, ko apkopojušas ANO sankciju pārraudzības grupas, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un starptautiskie plašsaziņas līdzekļi,
- palielināt informētību, izplatot projektā gūtās atziņas, popularizēt *iTrace* mērķi un pieejamās funkcijas starptautiskās un valstu politikas veidotājiem, parasto ieroču kontroles ekspertiem un ieroču eksporta licencēšanas iestādēm un uzlabot starptautiskās spējas pārraudzīt VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas nelikumīgu izplatīšanu, kā arī palīdzēt politikas veidotājiem apzināt starptautiskas palīdzības un sadarbības prioritāras jomas un samazināt VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas novirzīšanas risku. Tiks izstrādāti arī sadarbības pasākumi, lai koordinētu informācijas apmaiņu un veidotu noturīgas partnerības ar indivīdiem un organizācijām, kuras spēj izstrādāt informāciju, ko var ievietot *iTrace* sistēmā,
- balstoties uz datiem, kas sagatavoti, veicot izmeklēšanas uz vietas, un ievietoti *iTrace* sistēmā, sniegt ziņojumus par būtiskiem politikas jautājumiem attiecībā uz specifiskām jomām, kurām būtu jāpievērš uzmanība starptautiskā līmenī, cita

starpā nozīmīgākajiem VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas nelikumīgas tirdzniecības modeļiem un nelikumīgi tirgotu parasto ieroču un munīcijas reģionālajam sadalījumam.

Šo projektu finansē Savienība, un sīks projekta apraksts ir izklāstīts šā lēmuma pielikumā.

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Savienības Augstais pārstāvis ārpolitikas un drošības politikas jautājumos (*"AP"*).
2. Lēmuma 1. pantā minēto projektu tehnisko īstenošanu veic *Conflict Armament Research Ltd* (*"CAR"*).
3. CAR savus uzdevumus pilda AP vadībā. Lai to nodrošinātu, AP slēdz vajadzīgās vienošanās ar CAR.

3. pants

1. Finanšu atsaucēs summa 1. pantā minētā projekta īstenošanai ir EUR 2 320 000. Kopējais aplēstais budžets visam projektam kopumā ir EUR 2 416 667, ko nodrošinās ar CAR sniegtu līdzfinansējumu.
2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā norādītās summas, pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.
3. Komisija uzrauga 1. punktā minētās finanšu atsaucēs summas pareizu pārvaldību. Šajā nolūkā Komisija noslēdz vajadzīgo nolīgumu ar CAR. Nolīgumā paredz, ka CAR ir jānodrošina Savienības ieguldījuma pamanāmība, kas atbilst ieguldījuma apjomam.
4. Komisija cenšas panākt, lai 3. punktā paredzēto nolīgumu noslēgtu pēc iespējas drīz pēc šā lēmuma stāšanās spēkā. Komisija informē Padomi par visām grūtībām minētajā procesā, kā arī par minētā nolīguma noslēgšanas datumu.

4. pants

1. AP ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu, izmantojot CAR regulāri reizi trīs mēnešos sagatavotos pārskata ziņojumus. Padomes veikta izvērtēšana balstās uz minētajiem ziņojumiem.
2. Komisija ziņo par 1. pantā minētā projekta finanšu aspektiem.

5. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.
2. Šis lēmums zaudē spēku 24 mēnešus pēc 3. panta 3. punktā minētā nolīguma noslēgšanas. Tomēr šis lēmums zaudē spēku sešus mēnešus pēc tā stāšanās spēkā, ja minētajā laikposmā nav noslēgts attiecīgais nolīgums.

Briselē, 2013. gada 25. novembrī

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*
D. PAVALKIS

PIELIKUMS

iTrace* globālais ziņošanas mehānisms par VIKI un citiem parastajiem ieročiem un munīciju*1. Priekšvēsture un KĀDP atbalsta pamatojums**

- 1.1. Šā lēmuma pamatā ir vairāki secīgi Padomes lēmumi cīņai pret VIKI un pret citu parasto ieroču novirzīšanas un nelikumīgas tirdzniecības negatīvo ietekmi uz stabilitāti. VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas nelikumīga izplatīšana ir svarīgs faktors valstu destabilizēšanā un konfliktu saasināšanā, un tā nopietni apdraud mieru un drošību. Kā norādīts ES VIKI stratēģijā, Āfrika vēl aizvien ir kontinents, ko visvairāk skar iekšēju konfliktu sekas, un tos saasina VIKI destabilizējoša ieplūšana. Āfrikas miera uzturēšanas operāciju un ieroču embargo daudzums vien skaidri liecina par to, cik lielu apdraudējumu Āfrikas valstīm rada VIKI un citu parasto ieroču nelikumīga uzkrāšana un izplatīšana. Nelikumīga VIKI un nelikumīga citu parasto ieroču izplatīšana līdzīgi ietekmē arī citus pasaules reģionus, tostarp dažas Latīņamerikas un Centrālamerikas, Centrālāzijas un Austrumāzijas, Balkānu un Tuvo Austrumu daļas.

Starptautiskajai sabiedrībai pašlaik trūkst nozīmīgu pārraudzības un diagnostikas spēju, lai apkarotu nelikumīgu VIKI un nelikumīgu citu parasto ieroču izplatīšanu. Tā pamatā ir trīs savstarpēji saistīti faktori. Pirmkārt, lielākā daļa parasto ieroču nelikumīgas tirdzniecības notiek pa sauszemi un konfliktu skartos reģionos, kur trūkst vietējās pārraudzības. Otrkārt, pastāvošās pārraudzības spējas ir vāji saistītas savā starpā – ANO sankciju pārraudzības grupas, miera uzturēšanas misijas un nevalstiskas organizācijas darbojas relatīvi izolēti cita no citas, un to sniegtā informācija ir sadrumstalota. Treškārt, ierobežotā un nesaskaņotā pārraudzība nesniedz politikas veidotājiem vajadzīgo informāciju, lai formulētu efektīvu politiku cīņai pret ieroču izplatīšanu.

Šā lēmuma mērķis ir politikas veidotājiem, ieroču kontroles ekspertiem un ieroču kontroles amatpersonām nodrošināt sistemātiski apkopotu nozīmīgu informāciju, kas tiem dos iespēju izstrādāt efektīvas un uz pierādījumiem balstītas stratēģijas cīņai pret VIKI un citu parasto ieroču un to munīcijas nelikumīgu izplatīšanu, ar kurām uzlabot starptautisko un reģionālo drošību. Tādējādi ar šo lēmumu viņiem palīdzēs sekmīgu reaģēšanas stratēģiju apvienot ar pietiekamu preventīvu rīcību, lai pievērstos nelikumīgam piedāvājumam un pieprasījumam, kā arī nodrošināt efektīvu parasto ieroču kontroli trešās valstīs.

- 1.2. Šajā lēmumā ir paredzēts izveidot publiski pieejamu tiešsaistes sistēmu, ar ko izsekos nelikumīgus VIKI un citus nelikumīgus parastos ieročus un munīciju – veidojot pārskatus attiecībā uz konkrētiem ieroču veidiem, piegādātājiem, nodošanas virzieniem un nelikumīgiem saņēmējiem ("*iTrace*"). Galveno uzmanību pievēršot konfliktu skartiem reģioniem, *iTrace* būs globāls pārraudzības ziņošanas mehānisms, kas valstu valdībām dos iespēju pārraudzīt parasto ieroču un munīcijas nelikumīgu tirdzniecību un konstatēt novirzīšanas gadījumus. Tas būs pirmais globālais mehānisms, ar ko sistemātiski pārraudzīs VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas nelikumīgu tirdzniecību un tādējādi palīdzēs apzināt pienācīgus pasākumus, lai samazinātu to novirzīšanas un nelikumīgas tirdzniecības risku. Kad būs stājies spēkā Ieroču tirdzniecības līgums (ITL), šis mehānisms arī palīdzēs pārraudzīt ITL īstenošanu, nodrošinās vispusīgu informāciju ITL īstenošanas pārskatu veidošanai un stiprinās valstu valdību spējas paredzēt to, kādas sekas varētu būt ieroču eksporta licencēšanas lēmumiem.

Šis lēmums paredz pielāgot progresīvas informācijas pārvaldības lietojumprogrammatūras, izstrādāt tiešsaistes portālu ar pilnīgām meklēšanas iespējām, ar kuru veidos nelikumīgas ieroču nodošanas ģeotelpiskās kartes, un izstrādāt programmu uz vietas veiktai izmeklēšanai, ar kuras palīdzību *iTrace* ievietos reāllaika pierādījumus par nelikumīgu ieroču nodošanu. Lēmumā arī paredz to pastāvošo ieroču nelikumīgas tirdzniecības pierādījumu pārskatīšanu un pārbaudīšanu, kurus ievietos *iTrace*.

2. Vispārīgie mērķi

Ar turpmāk aprakstīto rīcību starptautiskajai kopienai palīdzēs apkarot destabilizējošo ietekmi, ko rada VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas novirzīšana un nelikumīga tirdzniecība. Ar šo rīcību politikas veidotājiem, ieroču kontroles ekspertiem un ieroču kontroles amatpersonām nodrošinās attiecīgu informāciju, kas tiem palīdzēs izstrādāt efektīvas un uz pierādījumiem balstītas stratēģijas cīņai pret VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas nelikumīgu izplatīšanu, ar kurām uzlabot starptautisko un reģionālo drošību. Sevišķi ar šo rīcību:

- a) nodrošinās konkrētu informāciju par VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas nelikumīgu tirdzniecību, kura ir vajadzīga, lai efektīvāk pārraudzītu to, kā īsteno ANO Rīcības programmu VIKI nelikumīgas tirdzniecības izskaušanai;
- b) nodrošinās konkrētu informāciju, lai stiprinātu Starptautiskā izsekošanas instrumenta īstenošanu;
- c) nodrošinās konkrētu informāciju, lai novērotu galvenos maršrūtus un vienības, kas iesaistītas VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas piegādē konfliktu skartajiem reģioniem vai starptautiskām teroristu organizācijām, un lai valsts tiesvedības vajadzībām sniegtu pierādījumus par grupām un indivīdiem, kas ir iesaistīti nelikumīgā tirdzniecībā;

- d) sniegs iespēju pastiprināt attiecīgo ANO struktūru, misiju un citu starptautisku organizāciju sadarbību VIKI un citu parasto ieroču izsekošanas jomā un iespēju tieši nodrošināt informāciju, lai atbalstītu pastāvošos pārraudzības mehānismus, tostarp Interpola iARMS;
- e) sniegs nozīmīgu informāciju, lai apzinātu prioritārās jomas starptautiskajā sadarbībā un palīdzībā ar mērķi efektīvi apkarot VIKI un citu parasto ieroču un municijas novirzīšanu un nelikumīgu tirdzniecību, piemēram, finansējumu projektiem, kas saistīti ar krājumu drošību un/vai robežu pārvaldību;
- f) nodrošinās mehānismu, ar ko palīdzēs pārraudzīt ITL īstenošanu pēc tā stāšanās spēkā, sevišķi konstatēt nodotu parasto ieroču novirzīšanu, kā arī palīdzēt valdībām izvērtēt novirzīšanas risku pirms parasto ieroču eksporta, it īpaši novirzīšanas risku pircējas valsts iekšienē vai reeksportu citos nevēlamos apstākļos.

3. Ilgtermiņa projektu ilgspēja un rezultāti

Ar rīcību izveidos noturīgu sistēmu pastāvīgai VIKI un citu parasto ieroču un municijas nelikumīgas izplatīšanas pārraudzībai. Principā ar to ir paredzēts uzlabot pastāvošo ar ieročiem saistīto informāciju un ievērojami atbalstīt efektīvas parasto ieroču kontroles un ieroču eksporta kontroles politikas mērķtiecīgu izstrādi. Konkrēti projektā:

- a) izstrādās informācijas pārvaldības sistēmu, kas nodrošinās ilgtermiņa (minimums 10 gadi) datu vākšanu un analīzi attiecībā uz nelikumīgiem parastajiem ieročiem;
- b) nodrošinās parasto ieroču kontroles politikas veidotājiem un ekspertiem rīku, kas palīdzēs formulēt efektīvākas sadarbības un palīdzības stratēģijas un prioritārās jomas (piemēram, apzinot apakšreģionālas vai reģionālas sadarbības, koordinācijas un informācijas apmaiņas mehānismus, kas ir jāizveido vai jāstiprina, un apzinot nedrošus valstu uzkrājumus, nelikumīgas nodošanas maršrutus, vājas robežkontroles un nepietiekamas tiesībsardzības spējas);
- c) būs iestrādāts elastīgums, lai varētu iegūt politikai nozīmīgu informāciju, neraugoties uz strauji mainīgām politikas prasībām;
- d) būtiski palielinās starptautisko ieroču pārraudzības organizāciju un individuālu darba efektivitāti, nodrošinot informācijas apmaiņas mehānismu, kura apjoms nepārtraukti paplašinās.

4. Rīcības apraksts

- 4.1. 1. projekts. Izveidot *iTrace* – globālu, ar ieroču izsekošanu saistītu informācijas pārvaldības sistēmu un tiešsaistes kartēšanas portālu

4.1.1. Projekta mērķis

Projektā izstrādās lietojumprogrammatūru, kas vajadzīga, lai apstrādātu un apstiprinātu ar novirzītiem vai nelikumīgi tirgotiem VIKI un citiem parastajiem ieročiem saistītu informāciju un veidotu attiecīgas kartes. Ar ieročiem saistītas specifiskas informācijas apstrādei pielāgos *Dfuze* informācijas pārvaldības sistēmu, ko jau lieto vairāki valstu policijas un izlūkošanas dienesti. Turklāt minētā sistēma dod iespēju veikt organizāciju tīklu analīzi, lai pārraudzītu teroristu grupu un kriminālu organizāciju veiktas ieroču nelikumīgas tirdzniecības darbības, tostarp finansiālas saiknes. *Dfuze* sistēmas ģeotelpiskās kartēšanas funkcijas tiks ievērojami pārskatītas, lai nodrošinātu, ka ir iespējams izpildīt *iTrace* funkcijas – meklēšanu, publisku piekļuvi, tiešsaistes kartēšanas portālu un saistītās lejupielādes funkcijas.

4.1.2. Projekta darbības

Saistībā ar šo projektu tiks veiktas šādas darbības:

- a) *iTrace* globālās VIKI un citu parasto ieroču un municijas izsekošanas informācijas pārvaldības sistēmas un tiešsaistes kartēšanas portāla darbībai vajadzīgās serveru, datu un tīklu infrastruktūras iegāde;
- b) *Dfuze* informācijas pārvaldības sistēmas iegādāšanās un pārskatīšana, it īpaši datu ierakstu lauku kategoriju pārskatīšana, un *iTrace* tiešsaistes kartēšanas portāla izveide.

4.1.3. Projekta rezultāti

Ar šo projektu:

- a) dos iespēju jebkuram lietotājam tiešsaistē pārlūkot konkrētu pasaules vietu, valsti, reģionu vai kontinentu;
- b) apzinās un sniegs vizuālus pierādījumus par novirzītiem vai nelikumīgi tirgotiem VIKI un citiem parastajiem ieročiem un municiju attiecīgajā vietā, valstī, reģionā vai kontinentā;
- c) tiešsaistē pieejamā pasaules kartē apkopos jebkura nelikumīgi tirgota VIKI un citu parasto ieroču un municijas priekšmeta (no tūkstošiem) nodošanas datumus, nelikumīgas piegādes maršrutus un iesaistītos tirgotājus;

- d) automātiski sameklēs līdzīgus gadījumus (tā paša veida VIKI un citus parastos ieročus vai munīciju, ražotāju valsti vai ražošanas sēriju) un tiešsaistē pieejamā pasaules kartē apkopos attiecīgos priekšmetus un to atrašanās vietas;
- e) apzinās un iezīmēs kartē saiknes starp novirzītu vai nelikumīgi tirgotu VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas veidiem vai starptautiskām nelikumīgas tirdzniecības organizācijām;
- f) izveidos vispusīgus ziņojumus (piemēram, novirzīšanas apjoms konkrētā valstī vai novirzītu parasto ieroču izcelsme), kas būs pieejami PDF formātā;
- g) glabās pa valstīm un pasaules mērogā pieejamu pastāvošu, politikas veidošanai svarīgu dokumentāciju attiecībā uz VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas nodošanu, cita starpā: valstu ieroču eksporta ziņojumus, valstu ziņojumus, kas paredzēti ANO Parasto ieroču reģistram un ANO Rīcības programmai VIKI nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai, attiecīgu valstu, reģionālu un starptautisko instrumentu tekstus; un ziņojumus par nelikumīgu VIKI un citu nelikumīgu parasto ieroču un munīcijas nodošanas gadījumiem, ko apkopojušas ANO sankciju pārraudzības grupas, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un starptautiskie plašsaziņas līdzekļi;
- h) nodrošinās tiešu saikni ar Interpola iARMS, kas Interpolam dos iespēju savstarpēji salīdzināt ar noziegumiem saistītos ieročus iARMS sistēmā ar iTrace apkopotu informāciju par ieročiem, kas saistīti ar konfliktiem;
- i) izmantojot iepriekš noteiktu formātu, izstrādās riska izvērtējuma ziņojumus, lai palīdzētu parasto ieroču kontroles ekspertiem apzināt prioritāras jomas, kurās vajadzīgi uzlabojumi, palīdzība un sadarbība, un lai atbalstītu valsts ieroču eksporta licencēšanas iestādes, apzinot konkrētus novirzīšanas riskus.

4.1.4. Projekta īstenošanas rādītāji

Ar projektu izveidos publiski pieejamu bezmaksas tiešsaistes kartēšanas sistēmu bez ierobežojumiem attiecībā uz iespējamajiem labumguvējiem.

4.1.5. Projekta labumguvēji

Tiklīdz iTrace sistēmā būs ievietota attiecīgā informācija (sk. 4.2. un 4.3. iedaļu), tā nodrošinās vispusīgu informāciju, kas būs īpaši paredzēta turpmāk uzskaitītajiem lietotājiem (bet būs pieejama arī citiem): valsts ieroču kontroles politikas veidotāji, ieroču eksporta licencēšanas aģentūras, reģionālas un starptautiskas organizācijas (tostarp ANO sankciju pārraudzības grupas, ANO miera uzturēšanas misijas, Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības novēršanas birojs (UNODC), Apvienoto Nāciju Organizācijas Atbruņošanās lietu birojs (UNODA) un Interpols), nevalstiskas pētniecības organizācijas (tostarp Bonnas Starptautiskais konversijas centrs (BICC), Miera izpētes un informācijas institūts (GRIP), Stokholmas Starptautiskais miera pētniecības institūts (SIPRI) un projekts *Small Arms Survey*); aizstāvības organizācijas (tostarp *Amnesty International* un *Human Rights Watch*) un starptautiski plašsaziņas līdzekļi.

- 4.2. 2. projekts. Uz vietas veiktas izmeklēšanas un retrospektīva pētniecība, kas vajadzīga, lai iTrace sistēmā ievietotu reāllaika dokumentārus pierādījumus par VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas novirzīšanu un nelikumīgu tirdzniecību un citu attiecīgu informāciju

4.2.1. Projekta mērķis

Ar projektu uz vietas tiks veikts pētījums par VIKI un citiem parastajiem ieročiem un munīciju, kas ir aprītē konfliktu skartajos apgabalos. Šis projekts ir izmēģinājuma iniciatīva, kuras mērķis ir apstiprināt iTrace sistēmas lietderību, nodrošinot aktuālu informāciju par VIKI un citu parasto ieroču un munīcijas novirzīšanu un nelikumīgu tirdzniecību Sahārai piegulošās Āfrikas valstīs. Projekta darbības jomā būs iekļautas vairākas valstis, kurās ir īpaši ieinteresētas ES dalībvalstis, tostarp, piemēram, Centrālāfrikas Republika, Lībija, Mali, Nigēra, Dienvidsudāna, Sudāna un Somālija. Turklāt projekta ietvaros īstēnos retrospektīvu pētniecību, lai iTrace sistēmu papildinātu ar tādu pārbaudītu pastāvošu informāciju par attiecīgām nodošanām, kura ievākta no organizācijām, kas nav CAR.

4.2.2. Projekta darbības

Saistībā ar šo projektu tiks veiktas šādas darbības:

- a) izvietos kvalificētus ieroču ekspertus, lai uz vietas veiktu analīzi par nelikumīgiem VIKI un citiem nelikumīgiem parastiem ieročiem, munīciju un saistītiem materiāliem, kas iegūti Sahārai piegulošās Āfrikas valstīs notiekošos bruņotos konfliktos;
- b) analizēs, pārskatīs un pārbaudīs par nelikumīgiem VIKI un citiem nelikumīgiem parastiem ieročiem, munīciju un to lietotājiem iegūtos dokumentētos pierādījumus, tostarp: ieroču, to sastāvdaļu un iekšējo un ārējo marķējumu fotoattēlus; iesaiņojumu; saistīto pārvaldājumu dokumentāciju un uz vietas (par lietotājiem, piegādēm un nodošanas maršrutiem) veiktās izmeklēšanas rezultātus;

- c) pārskatīs un pārbaudīs tādas nesenās vēsturiskās liecības par attiecīgām VIKI un citu parasto ieroču un municijas nodošanām, kuras apkopojušas citas organizācijas (kas nav CAR), tostarp ANO sankciju pārraudzības grupu ziņojumus, pilsoniskās sabiedrības organizāciju un starptautisko plašsaziņas līdzekļu liecības;
- d) visu ievāktos un pārskatītos pierādījumus ievietos *iTrace* informācijas pārvaldības sistēmā un tiešsaistes kartēšanas portālā;
- e) apzinās un atbalstīs vietējos partnerus, lai nodrošinātu *iTrace* sistēmai nepieciešamo datu vākšanu ilgtermiņā – gan ierosinātās rīcības darbības laikā, gan pēc tās;
- f) sadarbosies ar ES valdībām nolūkā jau pirms tam noteikt valstu kontaktpersonas un koordinācijas mehānismu, lai precizētu CAR veikto izmeklēšanu darbības jomu un jau pirms šīm izmeklēšanām mazinātu iespējamus interešu konfliktus.

Projektu īsteno pakāpeniski, visā divu gadu *iTrace* projekta laikposmā.

4.2.3. Projekta rezultāti

Ar šo projektu:

- a) uz vietas dokumentē fiziskus pierādījumus par VIKI un citiem parastiem ieročiem un municiju, kas konfliktu skartajos Sahārai piegulošos Āfrikas apgabalos ir novirzīti vai nelikumīgi tirgoti;
- b) pamatojoties uz CAR un citu organizāciju visos reģionos ievāktiem pierādījumiem par novirzītiem vai nelikumīgi tirgotiem VIKI un citiem parastiem ieročiem un municiju, pārbauda un attīsta nelikumīgas tirdzniecības lietas;
- c) sniedz konkrētus vizuālus pierādījumus par novirzītiem vai nelikumīgi tirgotiem VIKI un citiem parastiem ieročiem un municiju, tostarp priekšmetu, sērijas numuru, ražotāja marķējuma, kastu, iesaiņojuma satura sarakstu, pārvadājumu dokumentu un galalietotāja sertifikācijas fotoattēlus;
- d) izstrādā nelikumīgās darbības pārskatus teksta formā, tostarp par nelikumīgās tirdzniecības maršrutiem, novirzīšanā vai nelikumīgā nodošanā iesaistītajiem dalībniekiem, dodot izvērtējumu par veicītajiem apstākļiem (tostarp par noliktavu apsaimniekošanu un drošību un par valstu mērķtiecīgi organizētiem nelikumīgiem piegādes tīkliem);
- e) informāciju par minētajiem pierādījumiem ievietot *iTrace* informācijas pārvaldības sistēmā un tiešsaistes kartēšanas portālā, lai to varētu pilnībā publiskot.

4.2.4. Projekta īstenošanas rādītāji

Divu gadu laikposmā tiek īstenots līdz pat 30 misijām uz vietas (tostarp pagarinātas darbības misijas, ja nepieciešams), lai ievāktu pierādījumus, ko ievietot *iTrace* informācijas pārvaldības sistēmā un tiešsaistes kartēšanas portālā.

4.2.5. Projekta labumguvēji

Lai iepazītos ar pilnu labumguvēju sarakstu, kas ir identisks visiem šajā lēmumā uzskaitītajiem projektiem, lūdzam skatīt 4.1.5. iedaļu.

4.3. 3. projekts. Sadarbības veidošana ar ieinteresētām personām un starptautiska koordinācija

4.3.1. Projekta mērķis

Ar projektu starptautiskiem un valstu politikas veidotājiem, parasto ieroču kontroles ekspertiem un ieroču eksporta licencēšanas iestādēm tiks parādītas *iTrace* sistēmas priekšrocības. Izstrādās arī sadarbības pasākumus, lai koordinētu informācijas apmaiņu un veidotu noturīgas partnerības ar indivīdiem un organizācijām, kuras spēj izstrādāt informāciju, ko var ievietot *iTrace* sistēmā.

4.3.2. Projekta darbības

Saistībā ar šo projektu tiks veiktas šādas darbības:

- a) CAR darbinieki sniegs informāciju divās Briselē notiekošās konferencēs. Šie informācijas sniegšanas pasākumi būs veidoti tā, lai popularizētu *iTrace* sistēmu, uzsvāriet liekot uz 1) tās konkrētām priekšrocībām, lai palīdzētu īstenot ANO Rīcības programmu un Ieroču tirdzniecības līgumu (ITL); 2) tās noderīgumu, lai apzinātu starptautiskās palīdzības un sadarbības prioritārās jomas; un 3) tās noderīgumu, lai ieroču eksporta licencēšanas iestādes to izmantotu par riska novērtējuma apzināšanas mehānismu;
- b) CAR darbinieki sniegs informāciju vairākās starptautiskās konferencēs (ES, ANO, EDSO un reģionālās organizācijās, tostarp Āfrikas Savienībā, Rietumāfrikas valstu Ekonomikas kopienā (ECOWAS) un Kāņnieku ieroču un vieglo ieroču reģionālajā centrā Lielo ezeru reģionā, Āfrikas raga reģionā un kaimiņvalstīs (RECSA)). Šie informācijas sniegšanas pasākumi būs veidoti tā, lai politikas veidotājiem popularizētu *iTrace* sistēmu, lai sekmētu un veidotu noturīgas partnerības ar indivīdiem un organizācijām, kas var sniegt *iTrace* sistēmas vajadzībām nodēriģu informāciju, kā arī lai politikas veidotājiem palīdzētu apzināt starptautiskās palīdzības un sadarbības prioritārās jomas.

Projektu īsteno visā divu gadu *iTrace* projekta laikposmā.

4.3.3. Projekta rezultāti

Ar šo projektu:

- a) popularizēs valstu un starptautiskiem politikas veidotājiem, kas ir iesaistīti VIKI un citu parasto ieroču kontroles un ieroču eksporta kontroles nolīgumu (ANO Rīcības programmas un ITL) īstenošanā, *iTrace* noderīgumu un izvērtēs tās īstenošanu;
- b) sniegs attiecīgu informāciju, lai politikas veidotājiem un parasto ieroču kontroles ekspertiem palīdzētu apzināt starptautiskās palīdzības un sadarbības prioritārās jomas un izstrādāt efektīvas ieroču izplatīšanas apkarošanas stratēģijas;
- c) papildus atgriezeniskas informācijas sniegšanas un sistēmas paplašinājuma iespējām ieroču eksporta licencēšanas iestādēm nodrošinās padziļinātu informāciju par *iTrace* un par tās noderīgumu riska izvērtēšanā;
- d) turpinās veidot un paplašināt tādu VIKI un citu parasto ieroču kontroles ekspertu grupu tīklus, kuri uz vietas veic izmeklēšanas par parasto ieroču un municijas novirzīšanu un nelikumīgu tirdzniecību;
- e) VIKI un citu parasto ieroču un municijas izsekošanu sabiedrībā popularizēs kā līdzekli, lai palīdzētu pārraudzīt ANO Rīcības programmu un ITL un citu starptautisku un reģionālu ieroču kontroles un ieroču eksporta kontroles instrumentu īstenošanu.

4.3.4. Projekta īstenošanas rādītāji

CAR darbinieki apmeklēs līdz pat 12 konferencēm, ko kurām divas konferences notiks Briselē. Visās konferencēs sniegs informāciju par *iTrace* sistēmu. Konferenču darba kārtības un īsus kopsavilkumus iekļaus nobeiguma ziņojumā.

4.3.5. Projekta labumguvēji

Lai iepazītos ar pilnu labumguvēju sarakstu, kas ir identisks visiem šajā lēmumā uzskaitītajiem projektiem, lūdzam skatīt 4.1.5. iedaļu.

4.4. 4. projekts. Politikas ziņojumi par *iTrace* sistēmu

4.4.1. Projekta mērķis

Pamatojoties uz datiem, kas iegūti uz vietas veiktajās izmeklēšanās un iekļauti *iTrace* sistēmā, projekta gaitā izstrādās ziņojumus par būtiskiem politikas jautājumiem. Šos ziņojumus izstrādās tā, lai priekšplānā izvirzītu īpašus starptautiski problemātiskus jautājumus, tostarp par nozīmīgākajām VIKI un citu parasto ieroču un municijas tirdzniecības tendencēm, par nelikumīgi tirgoto ieroču un municijas reģionālo sadalījumu un par starptautiskā līmenī ievēribas cienīgām prioritārām jomām.

4.4.2. Projekta darbības

Padziļināta analīze, kas būs par pamatu tam, lai apkopotu, pārskatītu, rediģētu un publicētu četrus politikas ziņojumus par *iTrace*.

4.4.3. Projekta rezultāti

Ar šo projektu:

- a) izstrādā četrus projektus, katrā no kuriem pievēršas atsevišķam starptautiski problemātiskam jautājumam;
- b) nodrošina šo *iTrace* politikas ziņojumu nosūtīšanu visām ES dalībvalstīm;
- c) izstrādā mērķtiecīgu informēšanas stratēģiju, lai panāktu pēc iespējas plašāku globālu efektu;
- d) politiskajā arēnā un starptautiskajos plašsaziņas līdzekļos nodrošina rīcības redzamību, cita starpā, iepazīstinot ar aktuālāko informāciju par nelikumīgiem ieročiem, sniedzot politiski nozīmīgu analīzi, lai atbalstītu noteikto ieroču kontroles procesus, un izstrādājot specifiskus ziņojumus, lai maksimāli pievērstu starptautisko plašsaziņas līdzekļu uzmanību.

4.4.4. Projekta īstenošanas rādītāji

Ierosinātās rīcības darbības laikā ir izstrādāti četri tiešsaistes politikas ziņojumi par *iTrace* sistēmu, kas ir izplatīti visā pasaulē.

4.4.5. Projekta labumguvēji

Lai iepazītos ar pilnu labumguvēju sarakstu, kas ir identisks visiem šajā lēmumā uzskaitītajiem projektiem, lūdzam skatīt 4.1.5. iedaļu.

5. Atrašanās vietas

1. projekta atrašanās vieta būs Apvienotā Karaliste. Saistībā ar projektu tiek atzīts, ka vajadzīgos rezultātus, kādus gūst, veicot izmeklēšanas uz vietas, nevar gūt attālināti, un ar 2. projektu Sahārai piegulošās Āfrikas valstīs būs jāveic izvērstas parasto ieroču ekspertu misijas uz vietas. Šīs misijas tiks izvērtētas katrā konkrētā gadījumā, ņemot vērā drošību, piekļuvi informācijai un tās pieejamību. CAR daudzās Sahārai piegulošās Āfrikas valstīs jau ir iedibinājuši kontaktus vai jau īsteno projektus. 3. projektu veiks visā pasaulē notiekošās starptautiskās konferencēs, lai nodrošinātu maksimālu projekta redzamību. 4. projekta apkopošanu veiks Apvienotajā Karalistē.

6. Darbības laiks

Saskaņā ar aplēsēm kopējais visu projektu ilgums ir 24 mēneši.

7. Īstenotāja vienība un ES redzamība

7.1. Šā lēmuma tehnisko īstenošanu uzticēs CAR. CAR savus uzdevumus pildīs AP vadībā

CAR tika izraudzīta no arvien pieaugošā ieroču izmeklētāju tīkla, un tā ir viena no pirmajām organizācijām, kas jau 2006. gadā sāka veikt parasto ieroču un munīcijas identifikāciju un izsekošanu. Tā ir vienīgā ārpus ANO sistēmas esošā organizācija, kas īpaši specializējas, lai uz vietas mūsdienu bruņoto konfliktu apstākļos identificētu un izsekotu parastos ieročus, munīciju un saistītus materiālus, un tās darbības joma ir daudz plašāka nekā ANO pārraudzības grupām, kas pievērš uzmanību tikai valstīm, kurām piemēro sankcijas.

Tā savā darbībā ir specializējusies daudz sīkāk nekā tādas pastāvošās nevalstiskās ieroču kontroles organizācijas kā BICC, GRIP, SIPRI un *Small Arms Survey (SAS)*. CAR, kas ir izveidota saziņā ar minētajām organizācijām⁽¹⁾, pilda nozīmīgu funkciju, papildinot šo organizāciju pētniecības un analīzes darbības. Tas ir tāpēc, ka šīs organizācijas savā darbībā sliecas uz to, ka uzmanību pievērš vai nu makrolīmeņa pētniecībai (tās analizē tirdzniecības statistiku un ievāc informāciju par nelikumīgu tirdzniecību, kurā iesaistītas trešās personas), vai vidēja līmeņa darbībām konkrētās valstīs (bieži tās veic bruņotas vardarbības pētījumus, tomēr tajos netiek pievērsta specifiska uzmanība).

Atšķirībā no minētajām organizācijām CAR pievēršas tikai tam, lai uz vietas identificētu un izsekotu ieročus. Šāda uz konkrētu situāciju analīzi balstīta pieeja un tehniskais nodrošinājums, kas ir vajadzīgs, lai to īstenotu, ir būtiski, lai vispusīgi strukturētu datus par parasto ieroču novirzīšanu, kas notiek uz un starp valstīm, kuras starptautiskā sabiedrība pietiekami nepārrauga. Lai to panāktu, CAR uz konfliktu skartajiem apgabaliem nosūta nelielas tādu izmeklētāju grupas, kuriem ir vairāk nekā 10 gadu pieredze ieroču jautājumos, lai tie uz vietas pārbaudītu un dokumentētu nelikumīgos ieročus. CAR arī atbalsta, koordinē un pārbauda izmeklēšanas, ko veikuši uz vietas strādājošie ANO sankciju pārraudzītāji, ANO misiju darbinieki, žurnālisti un neatkarīgie pētnieki.

Šīs pamatprasmes ir vienīgais veids, lai gūtu detalizētu informāciju par ieročiem, kura ir vajadzīga, lai papildinātu nelikumīgu VIKI un citu parasto ieroču globālu ziņošanas sistēmu, kāda, piemēram, ir *iTrace*.

7.2. ES pamanāmība

CAR veic visus atbilstīgos pasākumus, lai darītu plaši zināmu to, ka darbību ir finansējusi Eiropas Savienība. Šādi pasākumi tiks veikti saskaņā ar Eiropas Komisijas pieņemto un publicēto Komisijas Komunikācijas un redzamības rokasgrāmatu ES Ārējās darbības jomā.

CAR tādējādi nodrošinās Savienības ieguldījuma redzamību ar pienācīgu atpazīstamību un publicitāti, izceļot Savienības lomu, nodrošinot tās darbību pārredzamību un vairojot izpratni par lēmuma iemesliem, kā arī par Savienības atbalstu lēmumam un šā atbalsta rezultātiem. Uz materiāliem, kas izstrādāti saistībā ar projektu, būs uzskatāmi redzams Savienības karogs atbilstoši Savienības pamatnostādņem par pareizu karoga izmantošanu un attēlošanu.

8. Ziņojumi

Tādējādi CAR reizi ceturksnī izstrādās regulārus ziņojumus.

⁽¹⁾ CAR visa *iTrace* projekta konceptuālās izstrādes laikā ir plaši konsultējusi BICC, GRIP, SAS un SIPRI. Visas četras minētās organizācijas ir paziņojušas: a) ka tām nav tehnisku iespēju īstenot šādu projektu; b) ja tās to darītu, tām būtu radikāli jāpārskata to pētniecības un ekspertu darbā pieņemšanas plāni; un c) ka *iTrace* sistēma lieliski papildinātu to pētniecības darbības, nodrošinot tās ar iztrūkstošu uz vietas ievāktu datu strukturēšanas līdzekli, ar kuru papildinātu esošās ieroču tirdzniecības attālinātās pārraudzības pieejas.